

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/lista/36838,ul-Okrzei-Stefana.html>
13.03.2026, 22:57

ul. Okrzei Stefana

*Instytut Pamięci Narodowej w sposób jednoznaczny **rekomenduje pozostawienie tej nazwy**, jako honorującej jednego zasłużonych polskich działaczy niepodległościowych.*

Stefan Aleksander Okrzeja (1886–1905) – polski niepodległościowy działacz socjalistyczny, skazany na śmierć i stracony przez rosyjskie władze zaborcze.

Urodził się 3 kwietnia 1886 r. w Dębem Wielkim (pow. Mińsk Maz.). W 1904 roku związał się z niepodległościową Polską Partią Socjalistyczną. Uczestniczył w antycarskich demonstracjach, współorganizował strajki robotnicze i akcje solidarnościowe w czasie rewolucji 1905 r. Zgłosił akces do Organizacji Spiskowo-Bojowej PPS, kierowanej m.in. przez Józefa Piłsudskiego. Współorganizował min. współ z późniejszym premierem RP Walerym Sławkiem, uzbrojone grupy bojowe. Uczestniczył w zasadzkach i zamachach na funkcjonariuszy i urzędników carskich. W czasie jednego z zamachów na cyrkuł policyjny w Warszawie i na oberpolicmajstra Karla Nolkiena został aresztowany. Skazano go na karę śmierci i wykonano wyrok na skokach cytadeli warszawskiej.

Pochodził z patriotycznej rodziny. Po wykonaniu wyroku narodził się jego kolejny brat. Rodzice na jego cześć nadali mu imiona Stefan Stanisław. We wrześniu 1939 r. jako oficer polskiego lotnictwa zginął w walce z Niemcami w obronie polskiego nieba. Inny jego brat – Władysław – zginął na froncie wojny polsko-bolszewickiej 1920 roku.

W 25 rocznicę śmierci Stefana Aleksandra Okrzei prezydent RP Ignacy Mościcki za zasługi dla niepodległości Polski odznaczył go pośmiertnie Orderem Odrodzenia Polski.

(mkkr)

Nie ma żadnych przesłanek aby nazwę tej ulicy rozpatrywać w kontekście Ustawy z 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).